

PARADOX JAZZ ORCHESTRA

JAARVERSLAG
2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	02
2. Formele informatie	02
2.1 Profiel van het Paradox Jazz Orchestra	02
2.2 Missie	03
2.3 Visie	03
3. Governance, bestuur en toepassing van de codes	03
3.1 Bestuurssamenstelling	03
3.2 Bestuurssamenstelling	04
3.3 Code Diversiteit en Inclusie	04
3.4 Governance Code Cultuur	04
3.5 Fair Practice Code	04
4. Organisatie	05
5. Activiteiten en resultaten	05
5.1 Concerten en publieke activiteiten	06
6. Artistieke betekenis	07
6.1 Producties	07
7. Financiële resultaten 2025	15
7.1 blablabla	15
8. Talentontwikkeling	17
8.1 Fontys Conservatorium	17
8.2 Conservatorium Talent Award	17
9. Organisatieontwikkeling	17
10. Publiekswerking	18
11. Internationalisering	19
12. Reflectie op 2025	19

1. Inleiding

Het Paradox Jazz Orchestra (PJO) is opgericht in 2021 en heeft zich, ondanks de uitdagende coronajaren, in korte tijd ontwikkeld tot een zichtbaar en onderscheidend groot jazzensemble binnen het Nederlandse jazzlandschap. Vanaf het begin hebben de musici bewust samen geïnvesteerd in de opbouw van het orkest. Door enkele keren per jaar zonder gage op te treden, werd een eerste basis gelegd waarop verder gebouwd kon worden. Die gezamenlijke inzet leidde eerst tot een Impulssubsidie van Kunstloc Brabant en vervolgens tot meerjarige ondersteuning van het Fonds Podiumkunsten, de Provincie Noord-Brabant en de Gemeente Tilburg.

Voor het orkest was 2025 daarmee een bijzonder jaar. Voor het eerst waren de financiële voorwaarden aanwezig om de ambities van het PJO op grotere schaal in praktijk te brengen: jazz toegankelijk maken voor een breder publiek, bijdragen aan de vernieuwing van het grote jazzensemble en kennis, ervaring en speelpraktijk doorgeven aan een volgende generatie musici en makers.

Tegelijkertijd was 2025 ook duidelijk een opbouwjaar. De definitieve beschikkingen van de subsidiënten kwamen eind 2024 binnen, waarna programmering, organisatie en afstemming met podia en partners in korte tijd verder vorm moesten krijgen. Dat is voor een groot deel goed gelukt. Op enkele onderdelen bleef de realisatie nog achter bij de oorspronkelijke planning, vooral waar het ging om kleinere bezettingen, wijkgerichte activiteiten en samenwerkingen die meer voorbereiding of aanvullende financiering vroegen. Het PJO verwacht deze onderdelen in de komende jaren alsnog te realiseren, zodat de prestaties over de volledige subsidieperiode als geheel op niveau zullen zijn.

In het eerste jaar van deze subsidieperiode heeft het PJO een bescheiden positief financieel resultaat behaald. Dit heeft twee redenen. Enerzijds de situatie waarin optredens in kleine bezettingen en enkele activiteiten met amateurmusici over komende 3 jaar worden uitgespreid, en anderzijds een voorzichtig eerste jaar omdat het PJO als relatief nieuwe stichting

het eerste jaar een behoudend financieel beleid heeft gevoerd. Zonder eigen vermogen en met zeer kleine reserves wil de stichting geen financieel risico lopen.

Deze verantwoording geeft een beeld van de activiteiten en ontwikkelingen van het PJO in 2025, met aandacht voor governance, organisatieontwikkeling, financieel beleid, talentontwikkeling, publiekswerking en de artistieke betekenis van het orkest.

Met hartelijke groet,

Michiel Wirken
Voorzitter Stichting Paradox Jazz Orchestra

2. Formele informatie

2.1 Profiel van het Paradox Jazz Orchestra

Het Paradox Jazz Orchestra wil de Nederlandse en internationale bigbandtraditie levend, zichtbaar en toegankelijk houden, en deze verbinden aan nieuw publiek, nieuwe makers en actuele artistieke ontwikkelingen. Het orkest ziet die traditie niet als iets statisch, maar als een levende praktijk die steeds opnieuw betekenis krijgt.

Het PJO bestaat uit een 19-koppige bezetting van professionele musici, met een bewuste mix van jongere en meer gevestigde spelers. Juist die samenstelling maakt het mogelijk om repertoire, speelpraktijk, vakmanschap en traditie van generatie op generatie door te geven. Tegelijkertijd biedt deze opzet ruimte aan vernieuwing, nieuwe artistieke invalshoeken en nieuwe vormen van makerschap.

De thuisbasis en artistieke broedplaats van het PJO is jazzpodium Paradox in Tilburg. Vanuit deze langdurige samenwerking werkt het orkest aan een duurzame plek binnen de regionale en landelijke jazzinfrastructuur.

2.2 Missie

Het Paradox Jazz Orchestra presenteert bigbandmuziek als levend erfgoed in een vorm die toegankelijk is voor een breed en deels nieuw publiek, met behoud van artistieke kwaliteit en met aandacht voor overdracht van traditie, kennis en speelpraktijk.

2.3 Visie

Het PJO geeft deze missie vorm door:

- generaties musici samen te brengen binnen één orkestbezetting;
- concerten, openbare repetities en educatieve activiteiten te organiseren;
- nieuwe makers en nieuw repertoire een plek te geven binnen het grote jazzensemble;
- de bigbandtraditie duurzaam te verankeren binnen de Nederlandse jazzinfrastructuur, met Paradox als thuisbasis en ontwikkelplek;
- gericht te werken aan publieksverbreding, onder meer via contextprogrammering, samenwerkingen en activiteiten buiten de reguliere concertsetting.

3. Governance, bestuur en toepassing van de codes

3.1 Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling van het Paradox Jazz Orchestra was in 2025 als volgt:

De zittingstermijn bedraagt vier jaar, met de mogelijkheid van een eenmalige herbenoeming. (Wirken, Heezemans, van der Westen). De bestuursleden zijn gezamenlijk bevoegd. Het bestuur verricht zijn taken op vrijwillige basis en ontvangt hiervoor geen financiële beloning. Er wordt periodiek vergaderd volgens een vastgesteld vergaderschema. De penningmeester heeft een actieve rol in de dagelijkse financiële administratie, waarmee het bestuur helder en actueel inzicht heeft in de bedrijfsvoering.

Functie	Naam	Datum van aantreden	Datum van aftreden
Voorzitter	Michiel Wirken	01-01-2022	01-01-2030
Penningmeester	Marinus Verhagen	20-09-2023	20-09-2027
Secretaris	Leonie Heezemans	23-04-2020	23-04-2028
Lid	Eric van der Westen	23-04-2020	23-04-2028
Lid	Julia Wilms	28-08-2025	28-08-2029

3.2 De drie codes

De drie codes functioneren binnen het Paradox Jazz Orchestra als een samenhangend kader waarin artistieke ontwikkeling, organisatieontwikkeling en maatschappelijke positionering elkaar versterken. De toepassing van de codes is daarmee geen op zichzelf staande verplichting, maar een integraal onderdeel van de strategische ontwikkeling van het PJO

3.3 Code diversiteit en inclusie

Startpositie

Aan het begin van het verslagjaar was diversiteit en inclusie binnen het Paradox Jazz Orchestra primair verankerd in de artistieke praktijk. Met name binnen de pijler Outside In werd gewerkt aan culturele uitwisseling en publieksverbreding. Op organisatieniveau was er ruimte om deze uitgangspunten sterker te verankeren in governance en strategische besluitvorming.

Doelstelling verslagjaar

De doelstelling voor 2025 was om diversiteit en inclusie integraal onderdeel te maken van zowel de artistieke koers als de organisatieontwikkeling, met expliciete aandacht voor publieksverbreding en representatie.

Activiteiten en ontwikkelingen

Naar aanleiding van een zelfevaluatie zijn bestuursprofielen aangescherpt en is een jong bestuurslid aangetrokken. Artistiek is de pijler Outside In verder aangescherpt en strategisch gepositioneerd. Producties zoals The Caribbean Connection en The Romanian Connection zijn expliciet gekoppeld aan culturele contexten en doelgroepen, waarbij actief verbinding is gezocht met relevante netwerken en gemeenschappen.

Stand van zaken einde verslagjaar

Diversiteit en inclusie zijn aantoonbaar versterkt binnen zowel de governance als de programmering. De gekozen aanpak draagt bij aan structurele publieksverbreding en sluit aan bij de ambities uit de aanvraag.

Doelstelling komend jaar

Verdieping van de relatie met culturele gemeenschappen, verdere integratie van inclusie in besluitvorming en versterking van doelgroepgerichte publieksstrategieën.

3.4 Governance Code Cultuur

Startpositie

De governance van het PJO was functioneel ingericht, passend bij de ontwikkelfase van de organisatie, maar nog beperkt geformaliseerd.

Doelstelling verslagjaar

Het verder professionaliseren en formaliseren van governance, met nadruk op transparantie, rolverdeling en strategische sturing.

Activiteiten en ontwikkelingen

In 2025 zijn een bestuursreglement en een regeling belangenverstrengeling geïmplementeerd. Daarnaast is een structurele zelfevaluatie ingevoerd en is een jong bestuurslid aangetrokken, waarmee de diversiteit en reflectieve capaciteit van het bestuur is vergroot.

Stand van zaken einde verslagjaar

De governance is aantoonbaar versterkt en sluit beter aan bij de schaal en ambities van de organisatie. Er is meer transparantie, duidelijkheid in rollen en een sterker reflectief vermogen.

Doelstelling komend jaar

Verdieping van governance als strategisch instrument, verdere professionalisering en borging van diversiteit en deskundigheid binnen het bestuur.

3.5 Fair Practice code

Startpositie

Het PJO onderschreef de Fair Practice Code en paste deze toe binnen de beschikbare middelen, met ruimte voor verdere ontwikkeling op het gebied van honorering en sociale veiligheid.

Doelstelling verslagjaar

Het verbeteren van honoraria richting Fair Pay en het versterken van sociale veiligheid binnen de organisatie.

Activiteiten en ontwikkelingen

Daarnaast investeert het PJO in de ontwikkeling van eigen musici op het gebied van boekingen, productie en artistieke productie. Deze musici worden actief begeleid en gecoacht door professionals uit onder

andere het Metropole Orkest en grote theaters. Met deze aanpak vergroot het PJO niet alleen de kwaliteit van de eigen organisatie, maar ook de duurzame inzetbaarheid en waarde van deze makers op de arbeidsmarkt.

Deze werkwijze past binnen de bredere ecosysteemgedachte van het PJO, waarin artistieke ontwikkeling, organisatieontwikkeling en kennisdeling samenkomen. Het orkest functioneert daarmee niet alleen als uitvoerend ensemble, maar ook als ontwikkelplek waar makers zich in de volle breedte van het vak kunnen ontwikkelen en doorstromen binnen de sector.

In 2025 zijn honoraria geïndexeerd (repetitie €250 per dagdeel, concert €375), passend bij de mid-career benchmark van FairPACCT. Daarnaast zijn vertrouwenspersonen aangesteld en is een halfjaarlijks overleg ingericht met een afvaardiging van het orkest.

Stand van zaken einde verslagjaar

Er zijn aantoonbare stappen gezet richting Fair Pay en sociale veiligheid. De organisatie voldoet in toenemende mate aan de uitgangspunten van de Fair Practice Code, binnen de financiële mogelijkheden.

Doelstelling komend jaar

Verdere groei richting volledige Fair Pay, borging van sociale veiligheid en structurele integratie van Fair Practice in de bedrijfsvoering.

4. Organisatie

In 2025 werkte het Paradox Jazz Orchestra vanuit een compacte organisatie, passend bij de opstartfase van de meerjarige subsidieperiode. De dagelijkse leiding lag bij directeur/artistiek leider Jasper Staps en zakelijk leider Pieter Hunfeld. Productionele taken werden uitgevoerd door trombonist Alex van Abeelen en de boekingen door trompettist Koen Smits. Daarnaast namen Rembrandt Frerichs en Jesse Schilderink ieder de artistieke productie van een project op zich.

Deze werkwijze sluit aan bij de manier waarop het PJO artistieke en organisatorische ontwikkeling met elkaar wil verbinden. Musici leveren niet alleen een inhoudelijke bijdrage op het podium, maar ontwikkelen zich in sommige gevallen ook in rollen daarbuiten. Dat versterkt de betrokkenheid bij het orkest en vergroot de kennis binnen de organisatie.

De bigband bestond in 2025 uit: Martijn de Laat, Robin Rombouts, Koen Smits en Teus Nobel (trompetten), Martijn Sohier, Ron Oligschläger, Alex van Abeelen en Martin van den Berg (trombones), Daniel Daemen, Donald Simoen, Guido Nijs, Jesse

Schilderink en Jan Menu (saxen en rieten), Rembrandt Frerichs (piano), Jos Machtel (bas), Niek de Bruijn (drums) en Jasper Staps (muzikale leiding).

5. Activiteiten en resultaten

2025 stond in het teken van gelijktijdige organisatieontwikkeling, netwerkopbouw en artistieke uitvoering. Voor een jong orkest betekende dit dat artistieke ontwikkeling, productie en positionering in hoge mate parallel liepen.

Deze inzet heeft in 2025 geleid tot meerjarige afspraken met Paradox in Tilburg, Bimhuis in Amsterdam, TivoliVredenburg in Utrecht, LantarenVenster in Rotterdam en PLT in Sittard. Daarnaast zijn nieuwe contacten gelegd met festivals en podia als North Sea Jazz, Breda Jazz Festival, JazzBoZ, Jazz in Duketown en ZeelandJazz. De laatste vier resulteerden al in optredens in 2025; de samenwerking met North Sea Jazz wordt in 2026 voortgezet.

Dat dit bereik in het eerste jaar grotendeels op eigen kracht tot stand is gekomen, zonder coproducties met andere ensembles of instellingen, laat zien dat het PJO in korte tijd een serieuze positie heeft opgebouwd binnen het Nederlandse jazzcircuit. Tegelijkertijd heeft dit jaar ook zichtbaar gemaakt waar verdere versterking van organisatie en productie nodig is.

Het geplande aantal optredens in grote bezetting is in 2025 gerealiseerd, met twee meer dan voorzien. Het aantal speelbeurten in kleinere bezettingen bleef achter bij de oorspronkelijke planning. Daarvoor waren twee belangrijke oorzaken.

Ten eerste heeft het PJO bewust gekozen om kleinere concertvormen in Tilburg te ontwikkelen op locaties waar nieuw publiek bereikt kan worden. In

samenwerking met sociaal-maatschappelijke organisatie ContourdeTwern worden concerten georganiseerd in buurthuizen en wijklocaties, voor mensen voor wie de stap naar een concertzaal minder vanzelfsprekend is. Door praktische en organisatorische afstemming tussen partners kon het eerste concert pas aan het einde van 2025 plaatsvinden. De eerste reacties van publiek en partners waren positief, waardoor deze activiteiten in 2026 verder kunnen worden uitgebouwd.

Ten tweede wil het PJO een deel van de kleinere concerten verbinden aan *New Trees on Old Ground*, het eigen muzikale laboratorium van het orkest. Door planningsvraagstukken kon de eerste editie van dit programma pas in december 2025 plaatsvinden. Daarmee is in 2025 wel de basis gelegd voor verdere ontwikkeling en spreiding in 2026.

Vanaf 2026 wil het PJO de kleinere bezettingen nadrukkelijker inzetten om ook de geografische spreiding te vergroten, met name in regio's waar de jazzinfrastructuur beperkter is. Juist in die context kunnen kleinere formaties een belangrijke rol spelen in bereik, toegankelijkheid en publieksontwikkeling. Ook op het gebied van talentontwikkeling en educatie zijn in 2025 belangrijke stappen gezet. De samenwerking met Fontys Conservatorium en de Conservatorium Talent Award verliep boven verwachting goed en zorgde voor meer activiteiten dan gepland.

De samenwerking met amateurbigbands bevindt zich nog in een eerdere ontwikkelfase. De ambitie om deze samenwerking vier keer per jaar in te zetten is in 2025 nog niet gerealiseerd; tot nu toe is dit eenmaal gebeurd. Een belangrijke oorzaak is het ontbreken van passende aanvullende financiering. Omdat relevante regelingen sneller dan verwacht gesloten waren vanwege overvraging, wordt in 2026 opnieuw gezocht naar financieringsmogelijkheden, onder meer via het Fonds voor Cultuurparticipatie en VSBfonds. Het PJO verwacht een kleine verschuiving van amateurkunst richting talentontwikkeling, en zal de beoogde samenwerkingen met amateurbigbands in de resterende subsidieperiode voor het grootste deel realiseren.

Kwantitatief overzicht

- Totaal aantal bezoekers: 8722
- Totaal aantal activiteiten: 40, ten opzichte van 33 in de aanvraag.
- Aantal uitvoeringen in grote bezetting: 21 van de 19 ten opzichte van aanvraag.
- Aantal uitvoeringen in kleine bezetting: 1 van de 9 ten opzichte van aanvraag. (correctie in komende jaren en 2x vaker grote bezetting)
- Aantal amateurkunst: 1 van de 8 ten opzichte van aanvraag (correctie in komende jaren en over prestatie in talentontwikkeling)

- Aantal activiteiten talentontwikkeling: 8 van de 4 ten opzichte van aanvraag
- Aantal studenten in meester/gezel: 19 van de 19 ten opzichte van aanvraag

In grote bezetting is het aantal speelbeurten gehaald. Het aantal kleine bezettingen blijft achter, dit wordt in 2026-28 gecorrigeerd. Het PJO stelt voor om het aantal activiteiten met amateurmusici per jaar vast te stellen, omdat de samenwerking in talentontwikkeling veel vruchten afwerpen en hier een extra investering mogelijk meer impact genereert. De pijler "Embracing the Outside World" blijft hiermee qua output intact, de accenten verschuiven dan echter.

5.1 Concerten en publieke activiteiten

Figuur 1
Bezettingen

GROTE BEZETTING			
DATUM	PROJECT / ARTIEST	LOCATIE	PLAATS
28 jan 2025	PJO 'Skymasters 3 ft. Anna Serieuse'	Hnita	Heist-op-den-Berg
29 jan 2025	PJO 'Skymasters 3 ft. Anna Serieuse' (Live opname CD)	Paradox	Tilburg
2 feb 2025	PJO 'Skymasters 3 ft. Anna Serieuse'	TivoliVredenburg	Utrecht
26 mrt 2025	PJO 'Keeping Our Diet Right ft. Bert Joris'	Paradox	Tilburg
10 mei 2025	PJO 'Conservatorium Talent Award'	Azijnfabriek	's-Hertogenbosch
28 mei 2025	PJO 'Outside in ft. Marius Preda'	Paradox	Tilburg
30 mei 2025	PJO 'Outside in ft. Marius Preda'	Birnhuis	Amsterdam
6 jun 2025	PJO 'Outside in ft. Marius Preda'	Jazz in Duketown	's-Hertogenbosch
15 jun 2025	PJO 'Keeping Our Diet Right ft. Bert Joris'	JazzBoZ	Bergen op Zoom
20 jun 2025	PJO 'Outside in ft. Marius Preda'	ZeelandJazz	Terneuzen / Middelburg
27 jun 2025	PJO 'Keeping Our Diet Right ft. Bert Joris'	LantarenVenster	Rotterdam
24 sep 2025	PJO 'Surprise Create & Play ft. Robinson Khoury'	Paradox	Tilburg
4 okt 2025	PJO 'Keeping Our Diet Right - Ruud Bos - Dutch Jazz Festival'	TivoliVredenburg	Utrecht
12 okt 2025	PJO 'Skymasters 3 ft. Anna Serieuse' (CD-presentatie)	Nick Vollebregt	Laren
29 okt 2025	PJO 'Outside in ft. Randall Corsen'	Paradox	Tilburg
31 okt 2025	PJO 'Outside in ft. Randall Corsen'	Toon Hermans Theater	Sittard
1 nov 2025	PJO 'Outside in ft. Randall Corsen'	-	Leerdam
8 nov 2025	PJO 'Tribute to Quincy Jones ft. Shirma'	Muziekgebouw Eindhoven	Eindhoven

KLEINE BEZETTING			
DATUM	PROJECT / ARTIEST	LOCATIE	PLAATS
3 & 4 dec 2025	Jesse Schilderink <i>New Trees on Old Ground</i>	Paradox	Tilburg
17 & 18 dec 2025	Rembrandt Frerichs <i>New Trees on Old Ground</i>	Paradox	Tilburg
november 2025 (2x)	Masterclasses Fontys Conservatorium	-	-
19 dec 2025	Teus Nobel	Wijkcentrum de Poorten	i.s.m. ContourdeTwern

Activiteiten Educatie Talentontwikkeling

Conservatorium Talent Award: 8 arrangeurs als meester/gezel begeleidt in 24 individuele sessies waarvan 8 met gehele big band, 1 lid PJO als coach bij Big Band Breda, repetitieweekend in Antwerpen, 2 leden PJO met Fontys Big Band als solist en als coach sectiespel, met als uiteindelijke presentatie een concert waar PJO leden als solist optraden op Jazz in Duketown.

3x Arrangeur/componist in residence, winnaars Mingus Award en Ruud Bos Challenge van Conservatorium Talent Award, ism Jazz in Duketown en het Cultuurfonds.

6. Artistieke betekenis

Met de combinatie van nieuw repertoire, artistiek experiment, talentontwikkeling en een groeiend netwerk van podia en festivals positioneert het Paradox Jazz Orchestra zich als een belangrijk platform voor grootschalige jazzproducties in Nederland. Het orkest biedt componisten, arrangeurs en solisten ruimte om nieuw werk voor groot jazzensemble te ontwikkelen, uit te voeren en door te laten groeien.

6.1 Producties in 2025

1. Remembering the Skymasters 'The Vocal Years'

Met Remembering the Skymasters 'The Vocal Years' bracht het Paradox Jazz Orchestra een belangrijk stuk Nederlands jazzverleden overtuigend naar het heden en maakte het opnieuw hoorbaar voor publiek en makers van nu.

Periode: 29 januari 2025 – 12 oktober 2025

Pijler: *Keeping Our Diet Right*

Betrokken makers / partners: Anna Serieuse, Stichting Omroep Muziek

Artistiek uitgangspunt

Met *Remembering the Skymasters 'The Vocal Years'* gaf het Paradox Jazz Orchestra een nieuwe actualiteit aan een belangrijk deel van de Nederlandse jazzgeschiedenis. De centrale artistieke ambitie van dit project was om vocaal repertoire van The Skymasters, dat grotendeels in archieven besloten lag, te digitaliseren, opnieuw speelklaar te maken en uit te voeren met een nieuwe generatie jazzmusici. Daarmee verbond het project jazz-erfgoed aan een hedendaagse artistieke uitvoeringspraktijk.

Artistieke realisatie

Voor de realisatie dook Jasper in de archieven van de omroep om een selectie te maken van geschikt vocaal repertoire. Dit materiaal werd bewerkt en voorbereid voor uitvoering en live opname door het Paradox Jazz Orchestra, met Anna Serieuse als solist. De keuze voor een live opname was artistiek bepalend: juist

omdat The Skymasters sterk verbonden waren aan de live praktijk van de omroep, sloot deze aanpak inhoudelijk en muzikaal aan bij de oorsprong en energie van het repertoire. Binnen die opzet stond het opnieuw activeren van historisch materiaal als levendige speelpraktijk centraal.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de combinatie van historisch materiaal en de zeggingskracht van hedendaagse musici. De muziek kreeg geen museale benadering, maar werd met frisheid, overtuiging en speelplezier opnieuw tot leven gewekt. De betrokkenheid van Anna Serieuse gaf het project bovendien een extra betekenislaag, doordat zij als kleindochter van een voormalig Skymasters-lid op vanzelfsprekende wijze een verbinding legde tussen verleden en heden.

Een aandachtspunt binnen het project was de opname-akoestiek van Paradox. Hoewel de locatie inhoudelijk zeer passend is, bleek zij akoestisch minder ideaal voor dit type opname, wat extra uitdagingen opleverde in het mixproces. Tegelijk maakte dit scherp zichtbaar hoe bepalend de samenwerking met de mixer en geluidsman is voor de uiteindelijke artistieke kwaliteit van het resultaat.

Wat positief verraste, was hoe actueel en levendig het repertoire nog altijd klinkt. Ondanks de ouderdom van veel van de stukken voelde het materiaal nergens gedateerd. Dat bevestigde voor ons dat dit erfgoed niet alleen bewaard moet worden, maar juist ook actief gespeeld, gedeeld en opnieuw geïnterpreteerd moet blijven worden.

Een bepalende artistieke keuze was om dit materiaal niet uitsluitend als historisch document te benaderen, maar als repertoire dat opnieuw betekenis kan krijgen in de uitvoeringspraktijk van nu. Daardoor werd het project meer dan een eerbetoon: het werd ook een vorm van overdracht, herinterpretatie en artistieke actualisering. Wat we meenemen naar volgende projecten, is het belang van de technische samenwerking voor het realiseren van de gewenste orkestklank, zeker bij repertoire waarin stijlgevoel, balans en ensemble sound zo nauw samenhangen.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project dat een bijna vergeten deel van het Nederlandse jazzrepertoire

opnieuw toegankelijk werd. De grote belangstelling, onder meer bij de cd-presentatie in Nick Vollebregt, liet zien dat dit repertoire nog altijd sterk aanspreekt en bovendien ook nieuw publiek bereikt. Daarmee maakte het project duidelijk dat deze muziek niet alleen historische waarde heeft, maar ook in het heden nog direct kan resoneren.

Voor de ontwikkeling van de makers betekende het project een verdieping in een belangrijke Nederlandse jazztraditie en een confrontatie met de hoge kwaliteit van het oorspronkelijke materiaal. Door het repertoire opnieuw speelklaar te maken en uit te voeren, ontwikkelden de betrokken musici hun stijlgevoel, historisch bewustzijn en vakmanschap. Tegelijk is er repertoire ontsloten waar ook andere bigbands en toekomstige generaties musici profijt van kunnen hebben.

Voor het Paradox Jazz Orchestra heeft dit project de positie als ambassadeur van het Nederlandse jazz-erfgoed verder versterkt. Tegelijk draagt het project bij aan het jazzveld als geheel, doordat waardevol repertoire opnieuw beschikbaar, uitvoerbaar en hoorbaar is gemaakt. Hiermee draagt het Paradox Jazz Orchestra bij aan het zichtbaar houden, actualiseren en vernieuwen van het grote jazzensemble als artistieke vorm binnen het Nederlandse muzieklandschap. Het orkest verbindt traditie aan ontwikkeling en doet dat vanuit een praktijk waarin uitvoering, overdracht, experiment en publieksverbreding met elkaar samenhangen.

2. Bert Joris

Met dit project gaf het Paradox Jazz Orchestra kwaliteit, historie en artistieke verdieping een prominente plek in zijn programmering.

Periode: 2025

Pijler: Keeping Our Diet Right

Betrokken makers / partners: Bert Joris als solist, arrangeur en dirigent

Artistiek uitgangspunt

Met Keeping Our Diet Right: Bert Joris gaf het Paradox Jazz Orchestra een prominente plaats aan het oeuvre van een maker die van grote betekenis is binnen de Europese jazz- en bigbandtraditie. De centrale artistieke ambitie van dit project was om het repertoire van Bert Joris binnen de klankwereld en energie van het Paradox Jazz Orchestra opnieuw tot leven te brengen en het zo van nieuwe betekenis te voorzien voor musici en publiek van nu. Daarmee verbond het project artistiek erfgoed aan een eigentijdse uitvoeringspraktijk.

Artistieke realisatie

Het project kreeg vorm als concertproductie en was een van de eerste trajecten binnen deze regeling. De realisatie vond plaats op basis van de beschikbaarheid

van zowel Bert Joris als de betrokken zalen, waardoor de concerten in praktische zin meer verspreid over de agenda kwamen te liggen dan artistiek ideaal was. Tegelijk bood het project het orkest de mogelijkheid om intensief met zijn muziek en muzikale signatuur aan het werk te gaan. Binnen die opzet stond de ontmoeting tussen het karakteristieke idioom van Bert Joris en de speelcultuur van het Paradox Jazz Orchestra centraal.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de hoge kwaliteit van het repertoire en de arrangementen. De muziek van Bert Joris stelde hoge eisen aan het orkest en vroeg om concentratie, precisie en een verfijnde onderlinge afstemming. Juist die artistieke uitdaging maakte het project waardevol: het dwong de musici tot een andere speelhouding en bracht verdieping aan in de gezamenlijke speelcultuur van het ensemble.

Een spanningspunt binnen het project lag in de relatief korte voorbereidingstijd en de versnipperde concertplanning. Daardoor kon het traject minder als een samenhangende serie worden opgebouwd dan artistiek wenselijk was. Tegelijk maakte juist die context zichtbaar hoeveel inhoudelijke intensiteit en toewijding de band kan mobiliseren wanneer complex en veeleisend repertoire centraal staat.

Wat in positieve zin opviel, was de artistieke energie die Bert Joris zelf in het project meebracht. Zijn aanwezigheid, muzikaliteit en vitaliteit gaven het traject een extra lading en urgentie. Dat onderstreepte hoe levend en actueel dit repertoire nog altijd is, en hoezeer artistieke kwaliteit niet alleen in het materiaal zelf zit, maar ook in de overdracht ervan.

Een bepalende artistieke keuze was om juist het unieke en gelaagde materiaal van Bert Joris centraal te stellen. Zijn muziek liet een meer introverte, geconcentreerde kant van het Paradox Jazz Orchestra horen dan het publiek wellicht gewend is.

Daarmee werd niet alleen het oeuvre van Bert Joris belicht, maar ook het expressieve bereik van het orkest zelf vergroot.

Wat het project meeneemt naar volgende trajecten, is het besef dat dit type repertoire vraagt om grote inhoudelijke inzet van alle musici. De intensiteit waarmee de band zich artistiek tot het materiaal moest verhouden, bleek essentieel voor het slagen van het project. Precies daarin lag ook de artistieke opbrengst: de muziek vroeg veel, maar gaf ook veel terug.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een ontmoeting met repertoire dat minder extravert en direct is dan het Paradox Jazz Orchestra doorgaans programmeert. Juist daardoor ontstond een andere kwaliteit van luisteren. Voor publiek dat bekend is met het werk van Bert Joris vormde de samenwerking met het Paradox Jazz Orchestra een verrassende combinatie, waarin twee muzikale signaturen elkaar op een nieuwe manier versterkten.

Voor de ontwikkeling van de makers betekende het project een duidelijke verdieping. De complexiteit van het materiaal bracht de band dichter bij elkaar, omdat van iedere musicus artistiek en technisch het uiterste werd gevraagd. Daarmee droeg het project niet alleen bij aan het uitvoeringsniveau, maar ook aan de onderlinge samenhang en volwassenheid van het ensemble.

Voor het Paradox Jazz Orchestra verstevigde dit project de positie als ensemble dat belangrijk bigbandrepertoire niet alleen programmeert, maar ook met artistieke toewijding opnieuw activeert binnen het huidige jazzveld. In een context waarin concerten van professionele jazzorkesten relatief schaars zijn, draagt een dergelijk project bovendien concreet bij aan de zichtbaarheid en doorwerking van dit repertoire. Daarmee bevestigt het project de rol van het Paradox Jazz Orchestra als ambassadeur van het bigband-jazzerfgoed en als actief uitvoerend ensemble binnen het professionele jazzveld.

3. Romanian Connect ft. Marius Preda

Met dit project ontwikkelde het Paradox Jazz Orchestra vanuit een eigen artistiek initiatief nieuw repertoire op het snijvlak van jazz en Roemeense muziektradities.

Periode: mei 2025 – juni 2025

Pijler: *Outside In*

Betrokken makers / partners: Marius Preda (cimbalom), Berend van Deelen, Amerikaanse arrangeurs

Artistiek uitgangspunt

Met *Romanian Connection ft. Marius Preda* onderzocht het Paradox Jazz Orchestra hoe jazzinvloeden zich kunnen verbinden met Roemeense muzikale tradities. De centrale artistieke ambitie was om een volwaardige kruisbestuiving tot stand te brengen tussen de jazstaal van het ensemble en de klankwereld, ritmiek en

melodische rijkdom van de Roemeense muziek. Marius Preda was daarin de aangewezen artistieke partner, vanwege zijn Roemeense wortels, zijn brede jazzachtergrond en zijn bijzondere beheersing van de cimbalom.

Artistieke realisatie

Voor dit project schreef Marius Preda nieuwe composities die nauw verbonden zijn met zijn muzikale traditie. Daarnaast werden arrangementen gerealiseerd door gerenommeerde arrangeurs uit de Verenigde Staten en door Berend van Deelen, winnaar van de Ruud Bos Challenge. Daarmee ontstond een programma waarin nieuw gecomponeerd materiaal en verschillende arrangeerhandschriften samenkwamen binnen één artistiek concept. Het project betekende bovendien een belangrijke stap voor het Paradox Jazz Orchestra, omdat voor het eerst muziek werd uitgevoerd die volledig vanuit een nieuw artistiek uitgangspunt voor het ensemble was ontwikkeld.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de kruisbestuiving van stijlen. De combinatie van Roemeense tradities, jazzinvloeden en een grote orkestbezetting leverde een overtuigend en eigen klankbeeld op. Er werd sterk geschreven en gearrangeerd voor dit project, waardoor de ontmoeting tussen de verschillende muzikale werelden niet oppervlakkig bleef, maar zich ook compositorisch en orchestraal overtuigend vertaalde.

Een aandachtspunt binnen het project was de uitvoeringspraktijk van de cimbalom op buitenpodia. De dynamiek en subtiele klank van het instrument kwamen onder die omstandigheden moeilijk tot hun recht. Met name het concert op Jazz in Duketown maakte zichtbaar hoe kwetsbaar de balans tussen instrument, akoestiek en versterking kan zijn wanneer met een instrument als de cimbalom wordt gewerkt.

Wat positief opviel, was het uitzonderlijke vakmanschap van Marius Preda. Zijn virtuositeit gaf het project een grote artistieke zeggingskracht. Een bepalende artistieke keuze was om hem veel ruimte te geven voor het schrijven van nieuwe muziek. Juist daardoor speelde het Paradox Jazz Orchestra voor het eerst repertoire dat volledig voor het ensemble was gemaakt vanuit een specifiek artistiek concept. Wat het project meeneemt naar volgende trajecten, is enerzijds het belang van deze ervaring als eerste volledig zelf geïnitieerde productie, en anderzijds het waardevolle contact met de Amerikaanse arrangeurs. Het project liet zien dat nieuw werk, internationale samenwerking en artistieke verkenning elkaar productief kunnen versterken.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een verrassende en gelaagde ontmoeting tussen

Roemeense cultuur en jazz. Opvallend was dat het project ook nieuw publiek aantrok, waaronder veel Roemeense bezoekers die zichtbaar geraakt waren door de manier waarop hun culturele achtergrond in een jazzcontext werd geïntegreerd. Daarmee liet het project zien dat artistieke kruisbestuiving ook direct kan bijdragen aan publieksverbreding en herkenning.

Voor de ontwikkeling van de makers betekende dit project een grote artistieke impuls. Omdat het de eerste productie was die het ensemble volledig vanaf het begin zelf heeft opgezet, bood het niet alleen inhoudelijke verdieping, maar ook veel leerervaring op het gebied van ontwikkeling, samenwerking en repertoirevorming. Voor het Paradox Jazz Orchestra bevestigde het project dat het ensemble niet alleen bestaand materiaal uitvoert, maar ook actief bijdraagt aan het ontstaan van nieuwe muziek.

In het bredere jazzveld droeg het project bij aan een relatief zeldzame vorm van kruisbestuiving tussen jazz en Roemeense muziek. Daarmee leverde het een concrete bijdrage aan het verbreden van het beschikbare repertoire en aan het zichtbaar maken van nieuwe artistieke mogelijkheden binnen het grote jazzensemble.

4. Ruud Bos

Met dit project gaf het Paradox Jazz Orchestra een belangrijk en lang onhoorbaar gebleven deel van het Nederlandse jazz-erfgoed opnieuw een podium.

Periode: 4 oktober 2025

Pijler: *Keeping Our Diet Right*

Betrokken makers / partners: Chris Muller (gastdirigent), Nederlands Jazz Archief

Artistiek uitgangspunt

Met Ruud Bos gaf het Paradox Jazz Orchestra aandacht aan een componist en arrangeur die van grote betekenis is geweest voor de Nederlandse muziek- en jazzcultuur. De centrale artistieke ambitie van dit project was om de veelzijdigheid en het vakmanschap van Ruud Bos opnieuw zichtbaar en hoorbaar te maken binnen de context van het grote jazzensemble. Daarmee sloot het project aan bij de pijler *Keeping Our Diet Right*, waarin historisch waardevol repertoire opnieuw wordt geactiveerd voor publiek en makers van nu.

Artistieke realisatie

In samenwerking met het Nederlands Jazz Archief wist het Paradox Jazz Orchestra composities van Ruud Bos te achterhalen die jarenlang nauwelijks of niet live te horen waren geweest. Op basis van dit materiaal werd een concertprogramma samengesteld waarin de rijkdom en breedte van zijn oeuvre centraal stonden. Chris Muller, winnaar van de Ruud Bos Challenge 2024, trad daarbij op als gastdirigent. Binnen deze opzet stond het opnieuw ontsluiten van vergeten

repertoire als levende uitvoeringspraktijk centraal.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral het vakmanschap van Ruud Bos zelf. Zijn muziek liet zien hoe hoogstaand, veelzijdig en duurzaam het Nederlandse geschreven jazz- en orkestrepertoire kan zijn. Juist doordat dit materiaal opnieuw klonk in een hedendaagse uitvoeringscontext, werd duidelijk hoe groot de artistieke waarde ervan nog altijd is.

Een aandachtspunt binnen het project was dat het binnen een bigbandbezetting zoeken bleef naar voldoende geschikt materiaal om een volledig en inhoudelijk samenhangend programma te kunnen bouwen. Dat maakte de samenstelling van het repertoire complexer dan vooraf voorzien. Tegelijk onderstreepte juist dit proces hoe belangrijk gericht archiefonderzoek en duurzame samenwerking met erfgoedpartners zijn voor de verdere ontwikkeling van dit soort projecten.

Wat positief opviel, was de rol van Chris Muller. Als winnaar van de Ruud Bos Challenge 2024 leverde hij een uitstekende artistieke prestatie en bracht hij het materiaal met overtuiging en muzikaal inzicht tot leven. Een bepalende artistieke keuze was om de kwaliteit van Ruud Bos' composities en arrangementen centraal te stellen, en daarmee de muziek voor zichzelf te laten spreken.

Wat dit project meeneemt naar volgende trajecten, is het belang van de samenwerking met het Nederlands Jazz Archief. De toegang tot archiefmateriaal bleek van grote waarde voor het kunnen blijven ontwikkelen van programma's die recht doen aan de Nederlandse jazzgeschiedenis en deze opnieuw activeren voor het podium.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een zeldzame ontmoeting met muziek die in sommige gevallen al meer dan vijftig jaar niet live te horen was geweest. Daarmee bood het concert niet alleen een artistieke ervaring, maar ook een vorm van culturele herontdekking. In de context van de eerste editie van de Orange Jazz Days in TivoliVredenburg kreeg dit programma bovendien extra betekenis, doordat het aansloot bij een breder initiatief om de Nederlandse jazz nadrukkelijker onder de aandacht te brengen. Voor de ontwikkeling van de makers bevestigde dit project hoe belangrijk het is dat het onderzoek naar Nederlands jazz-erfgoed blijvend wordt voortgezet. Voor het Paradox Jazz Orchestra verstevigde het project de positie als hoeder en ambassadeur van de Nederlandse bigbandcultuur. Daarmee droeg het niet alleen bij aan het profiel van het ensemble, maar ook aan het jazzveld als geheel, waarin het levend houden van de Nederlandse jazzhistorie van blijvende waarde is.

5. French Connection ft. Robinson Khoury

Met dit project ontwikkelde het Paradox Jazz Orchestra in samenwerking met Robinson Khoury en Berend van Deelen een nieuwe, hoogstaande artistieke blend van stijlen en culturen.

Periode: 25 september 2025

Pijler: *Outside In*

Betrokken makers / partners: Robinson Khoury (trombone), Berend van Deelen

Artistiek uitgangspunt

Met French Connection ft. Robinson Khoury onderzocht het Paradox Jazz Orchestra hoe een uitgesproken eigen muzikale signatuur van buitenaf zich kan verhouden tot de klankwereld van het ensemble. De centrale artistieke vraag was hoe de Libanese invloeden, het elektrische spel en de brede stilistische benadering van Robinson Khoury zich zouden mengen met het traditionele geluid van het Paradox Jazz Orchestra. Daarmee sloot het project direct aan bij de pijler *Outside In*, waarin ontmoeting, uitwisseling en artistieke kruisbestuiving centraal staan.

Artistieke realisatie

Voor dit project kreeg Berend van Deelen, winnaar van de Ruud Bos Challenge, de ruimte om nieuwe arrangementen te maken van composities van Robinson Khoury. Daarmee ontstond niet alleen nieuw repertoire voor het Paradox Jazz Orchestra, maar werd ook bewust ruimte geboden aan een jonge arrangeur om zijn artistieke grenzen te verkennen binnen een professionele context. De samenwerking bracht de muzikale taal van Robinson Khoury in dialoog met het orkest en resulteerde in een programma waarin verschillende invloeden samenkwamen in een nieuwe gezamenlijke sound.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de samensmelting van verschillende muzikale en culturele invloeden. De muziek bracht niet alleen stijlen bijeen, maar ook verschillende manieren van spelen, luisteren en vormgeven. Daardoor ontstond een nieuwe klankwereld die niet losstond van de identiteit van het orkest, maar deze juist verbreedde en uitdaagde.

Een aandachtspunt binnen het project lag in de aanloop van de communicatie met Robinson Khoury, die soms moeizaam verliep. Dat bracht spanning met zich mee in de voorbereiding. Tegelijk deed dit uiteindelijk geen afbreuk aan de artistieke kwaliteit van het eindresultaat, waarin juist de openheid en flexibiliteit van de betrokken musici cruciaal bleken.

Wat positief verraste, was de nieuwe sound die in deze samenwerking ontstond. De brede muzikale invloed van Robinson Khoury bleek daarbij bepalend: zijn veelzijdigheid als componist en speler gaf het project

een breed en gelaagd karakter. Een belangrijke artistieke keuze was om die veelzijdigheid niet te versmallen, maar juist als uitgangspunt te nemen voor de vorming van nieuw repertoire.

Wat dit project meeneemt naar volgende trajecten, is het inzicht hoe groot de invloed van een nieuwe arrangeur kan zijn op de artistieke ontwikkeling van een professioneel orkest. De samenwerking met Berend van Deelen maakte zichtbaar hoe vernieuwing niet alleen van gastsolisten komt, maar ook vanuit de manier waarop nieuw materiaal voor het ensemble wordt vormgegeven.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een hoogwaardige ontmoeting tussen verschillende muzikale werelden. Zowel liefhebbers van het Paradox Jazz Orchestra als publiek met bijzondere belangstelling voor Robinson Khoury en zijn instrumentale benadering kregen een samenwerking te horen waarin artistiek risico en kwaliteit hand in hand gingen. Het project bereikte bovendien deels nieuw publiek, juist doordat het een andere muzikale kleur liet horen dan gebruikelijk.

6. The Caribbean Connection ft. Randal Corsen

Met dit project ontwikkelde het Paradox Jazz Orchestra een overtuigende en vernieuwende artistieke ontmoeting tussen jazz en de muzikale tradities van Curaçao.

Periode: 29 oktober 2025 – 1 november 2025

Pijler: *Outside In*

Betrokken makers / partners: Randal Corsen (piano), Lidrick Solognier (percussie), Berend van Deelen

Artistiek uitgangspunt

Met The Caribbean Connection ft. Randal Corsen onderzocht het Paradox Jazz Orchestra hoe jazz zich kan verbinden met de authentieke muzikale cultuur van Curaçao. De centrale artistieke ambitie was om Antilliaanse muzikale tradities en jazz op een gelijkwaardige manier samen te brengen binnen een nieuwe orkestrale context. Daarmee sloot het project direct aan bij de pijler *Outside In*, waarin artistieke ontmoeting en culturele uitwisseling centraal staan.

Artistieke realisatie

Voor dit project kreeg Randal Corsen de ruimte om nieuwe muziek speciaal voor het Paradox Jazz Orchestra te maken. Daarnaast realiseerde Berend van Deelen, winnaar van de Ruud Bos Challenge, twee nieuwe arrangementen voor het ensemble.

Binnen deze opzet ontstond een programma waarin de muzikale taal van Randal Corsen en de ritmische rijkdom van de Antilliaanse traditie op organische wijze werden verbonden aan de speeltuur van het orkest.

Daarmee bouwde het ensemble verder aan nieuw, specifiek voor PJO ontwikkeld repertoire.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de samensmelting van de Antilliaanse en jazztraditie. De combinatie van ritmische complexiteit, improvisatie en orkestrale energie gaf het project een uitgesproken eigen karakter. Juist doordat de verschillende invloeden niet naast elkaar bleven staan, maar werkelijk in elkaar grepen, ontstond een overtuigende en nieuwe artistieke taal.

Opvallend was dat zich binnen dit project nauwelijks wezenlijke spanningen voordeden. Zowel in de voorbereiding als in de uitvoering verliep de samenwerking zeer geslaagd. Dat maakte het mogelijk om de artistieke focus volledig te leggen op kwaliteit, afstemming en verdieping.

Wat positief opviel, was het vakmanschap van Randal Corsen. Hij bleek niet alleen een uitzonderlijk pianist, maar ook een sterke componist en arrangeur, met een scherp gevoel voor vorm, dynamiek en ensembleklank. Een bepalende artistieke keuze was om hem veel vrijheid te geven in zijn muzikale expressie. Juist daardoor kon het project uitgroeien tot een overtuigende ontmoeting tussen verschillende stijlen en tradities.

Wat het project meeneemt naar volgende trajecten, is het belang van het ontwikkelen van nieuw repertoire dat specifiek voor het Paradox Jazz Orchestra wordt geschreven. Dat bleek niet alleen artistiek verrijkend, maar versterkte ook de eigen signatuur van het ensemble.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een indrukwekkende ervaring waarin ritme, improvisatie en energie op een bijzondere manier samenkwamen. De samenwerking liet een kant van het Paradox Jazz Orchestra horen die minder vaak op Nederlandse podia te horen is en bereikte daarmee ook nieuw publiek. De artistieke zeggingskracht van het project maakte voelbaar hoe rijk en relevant deze muzikale kruisbestuiving kan zijn.

Voor de ontwikkeling van de makers betekende het project een nieuwe muzikale standaard. De breedte en kwaliteit van het materiaal vroegen om een hoog niveau van flexibiliteit en vakmanschap. Voor het Paradox Jazz Orchestra betekende dit project dat het ensemble zich van een andere kant kon laten zien en zijn artistieke bereik verder vergrootte. In het bredere jazzveld droeg het project bij aan nieuwe vormen, juist omdat deze specifieke ontmoeting tussen Antilliaanse muziek en jazz nog weinig zichtbaar is op Nederlandse podia.

7. Tribute to Quincy Jones

Met dit project liet het Paradox Jazz Orchestra zien dat jazz, artistieke kwaliteit en een groter publieksbereik in Nederland goed samen kunnen gaan.

Periode: 8 november 2025

Pijler: *Outside In / Keeping Our Diet Right*

Betrokken makers / partners: Shirma Rouse, Muziekgebouw Eindhoven

Artistiek uitgangspunt

Met *Tribute to Quincy Jones* bracht het Paradox Jazz Orchestra het brede en invloedrijke oeuvre van Quincy Jones onder binnen de artistieke pijlers van het ensemble. De centrale artistieke ambitie was om zijn werk te benaderen vanuit zowel erfgoed als actualiteit: als repertoire dat historisch van grote betekenis is, maar ook vandaag nog direct communiceert met een breed publiek. Daarmee verbond het project artistieke kwaliteit, publieksgerichtheid en de doorwerking van een invloedrijke muzikale erfenis.

Artistieke realisatie

Het project ontstond vanuit een uitnodiging van Muziekgebouw Eindhoven om samen met Shirma Rouse een programma rond Quincy Jones te ontwikkelen. Binnen deze samenwerking werd gewerkt aan een concert waarin de breedte, zeggingskracht en publiekskracht van zijn oeuvre centraal stonden. Chris Muller, winnaar van de Ruud Bos Challenge, had daarbij de ambitie om als arrangeur vrijwel een volledig nieuw programma te realiseren. Dat bracht een intensief ontwikkelproces met zich mee, waarin veel artistieke begeleiding en aansturing nodig was.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de kracht van het materiaal van Quincy Jones zelf. Zijn oeuvre is zo veelzijdig en rijk dat het ruimte biedt aan uiteenlopende benaderingen, stijlen en invalshoeken. Juist daardoor kon het programma zowel stevig in de jazztraditie staan als een sterke publiekswerking ontwikkelen.

Een aandachtspunt binnen het project lag in de omvang van de arrangeeropdracht voor Chris Muller. De ambitie om een vrijwel volledig nieuw programma te maken bleek, gezien zijn ervaring als arrangeur, zeer groot. Dat vroeg in de praktijk om veel begeleiding en artistieke sturing. Tegelijk maakte dit proces ook zichtbaar hoe belangrijk talentontwikkeling en begeleiding zijn wanneer jonge makers binnen een professionele context verantwoordelijkheid krijgen. Wat positief verraste, was de grote zaalopkomst, mede dankzij de samenwerking met Shirma Rouse. Daarmee werd zichtbaar dat een inhoudelijk sterk jazzprogramma ook een breder publiek kan aanspreken wanneer artistieke kwaliteit en publieksverbinding samen optrekken. Een bepalende artistieke keuze was om juist het materiaal van Quincy Jones centraal te stellen: een maker die decennialang van betekenis is geweest binnen meerdere muzikale stromingen en daarmee verschillende publieksgroepen weet te verbinden.

Wat dit project meeneemt naar volgende trajecten, is zowel het waardevolle contact met Muziekgebouw Eindhoven als de samenwerking met Shirma Rouse. Daarnaast bevestigde het project hoe belangrijk het is om artistieke ontwikkeling steeds te verbinden aan publieksbewustzijn en presentatiekracht.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een programma dat niet alleen jazzmatig sterk geworteld was, maar ook direct aanstekelijk en toegankelijk werkte. De muziek nodigde uit tot luisteren én tot bewegen, en liet zien dat kwaliteit en publieksbereik elkaar niet hoeven uit te sluiten. In de context van het So What's Next festival in Eindhoven kreeg het project bovendien een duidelijk platform richting een groter en breder samengesteld publiek.

Voor de ontwikkeling van de makers maakte dit project zichtbaar dat artistieke inhoud en publieksgerichtheid elkaar kunnen versterken. Voor het Paradox Jazz Orchestra betekende het een vergroting van zichtbaarheid en bereik. In termen van het jazzveld lag de bijdrage van dit project minder in formele vernieuwing, maar juist in het tonen dat een sterk jazzprogramma in Nederland ook een grotere en bredere publiekswerking kan hebben.

8. New Trees on Old Ground: Jesse Schilderink & Friends

Met dit project ontwikkelde het Paradox Jazz Orchestra een overtuigend onderzoekslab voor nieuw repertoire, artistieke kruisbestuiving en toekomstgerichte maakpraktijk.

Periode: 3–4 december 2025

Pijler: New Trees on Old Ground

Betrokken makers / partners: Jesse Schilderink

saxofoons, Koen Smits trompet bugel, Louk Boudesteijn trombone, Jelle Roozenburg gitaar, Daniël Eskens basgitaar, Niek de Bruijn drums, Ketija Ringa Karahona composer in residence, winnaar Mingus Prijs Conservatorium Talent Award.

Artistiek uitgangspunt

Met *New Trees on Old Ground: Jesse Schilderink & Friends* gaf het Paradox Jazz Orchestra ruimte aan de ontwikkeling van nieuw werk binnen een open en onderzoekende maakpraktijk. De centrale artistieke ambitie van dit project was om compositie, experiment, uitvoering en publieksontmoeting met elkaar te verbinden in een laboratoriumsetting waarin nieuw repertoire direct in de praktijk kon worden getoetst. Daarmee sloot het project aan bij de pijler *New Trees on Old Ground*, waarin vernieuwing, onderzoek en artistieke ontwikkeling centraal staan.

Artistieke realisatie

Het project kreeg vorm als een tweedaags traject, waarin het maakproces expliciet onderdeel was van de presentatie aan publiek. Op de eerste dag stond een openbare maaksessie centraal, gevolgd door een tweede dag waarop het ontwikkelde materiaal werd uitgevoerd en vastgelegd. Binnen deze opzet speelde Jesse Schilderink niet alleen een rol als maker, maar ook nadrukkelijk als artistiek producer: hij gaf richting aan het proces, bracht musici samen en bewaakte de artistieke samenhang van het traject. Daarmee functioneerde het project niet alleen als productie, maar ook als onderzoekslab voor nieuwe werkwijzen en nieuwe muziek.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de open onderzoeksomgeving waarin nieuwe ideeën direct konden worden ontwikkeld, getest en aangescherpt. De aanwezigheid van musici uit verschillende contexten, onder meer met achtergronden in het Koninklijk Concertgebouworkest en het Metropole Orkest, zorgde voor een waardevolle kruisbestuiving van speelculturen, benaderingen en muzikale ervaringen. Juist die ontmoeting gaf het project artistieke scherpte en maakte het laboratoriumkarakter wezenlijk.

Een aandachtspunt binnen het project was de positionering van de openbare maakdag. Inhoudelijk bleek deze opzet waardevol, maar de bezoekersaantallen tijdens de sessie overdag vielen tegen. Dat heeft duidelijk gemaakt dat deze vorm in een volgende editie beter in de avond kan worden gepland, zodat de publieksfunctie sterker tot zijn recht komt. De eerdere ervaring met *Create and Play* gaf voldoende vertrouwen om deze opzet aan te durven, maar de praktische vertaalslag vraagt in 2026 om een aangepaste programmering.

Wat positief opviel, was dat het onderzoekslab niet alleen artistiek interessant was als proces, maar ook

daadwerkelijk leidde tot een overtuigend eindresultaat. Daarmee bevestigde het project dat deze werkwijze niet vrijblijvend is, maar een concrete artistieke opbrengst heeft. Ook werd duidelijk dat de videoregistratie in toekomstige edities een belangrijkere rol moet krijgen, niet alleen als documentatie, maar als wezenlijk onderdeel van zichtbaarheid, reflectie en verdere ontwikkeling. Een bepalende artistieke keuze was om Jesse Schilderink ruimte te geven in een dubbele rol: als maker én als artistiek producer. Daardoor ontstond niet alleen nieuw repertoire, maar ook een sterk gevoel van eigenaarschap en samenhang binnen het proces. Juist die combinatie van artistieke leiding, experiment en collectieve ontwikkeling bleek van grote waarde.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een inkijk in het maakproces van nieuwe jazz en groot ensemble-repertoire. Daarmee bood het niet alleen een artistiek eindresultaat, maar ook inzicht in hoe muziek ontstaat, groeit en vorm krijgt in samenwerking. De combinatie van open proces en uiteindelijke uitvoering maakte het mogelijk om publiek op een andere manier te betrekken bij artistieke ontwikkeling.

Voor de ontwikkeling van de makers betekende het project een belangrijke impuls. De laboratoriumsetting bood ruimte voor experiment, uitwisseling en verdieping, en liet zien hoe vruchtbaar het is om musici uit verschillende achtergronden en speelpraktijken samen te brengen. Voor het Paradox Jazz Orchestra bevestigde dit project de waarde van een structurele ontwikkellijn waarin nieuw werk niet alleen wordt uitgevoerd, maar ook vanuit onderzoek en maakpraktijk wordt opgebouwd.

Binnen het jazzveld draagt dit project bij aan de verdere ontwikkeling van het grote jazzensemble als plek voor experiment, compositie en samenwerking. Het succesvolle resultaat van dit onderzoekslab vormt daarmee niet alleen een afgeronde productie, maar ook een vertrekpunt voor verdere verdieping in de komende jaren.

9. New Trees on Old Ground: Rembrandt Frerichs – The Child Speaks Again

Met dit project bevestigde het Paradox Jazz Orchestra de waarde van het grote jazzensemble als onderzoekslab voor nieuw werk, artistieke ontwikkeling en duurzame vernieuwing.

Periode: 17–18 december 2025

Pijler: *New Trees on Old Ground*

Betrokken makers / partners: Rembrandt Frerichs piano & compositie, Kersten McGall altfluit, Koen Smits bugel, Maarten Combrink bastrombone, Jos Machtel contrabas, Vinsent Planjer drums

Artistiek uitgangspunt

Met *New Trees on Old Ground: Rembrandt Frerichs – The Child Speaks Again* gaf het Paradox Jazz Orchestra ruimte aan een maker met een uitgesproken eigen muzikale signatuur en een sterk onderzoekende houding. De centrale artistieke ambitie van dit project was om nieuw werk te ontwikkelen waarin compositie, improvisatie en verbeeldingskracht samenkomen, en waarin het grote jazzensemble als laboratorium voor nieuwe artistieke mogelijkheden functioneert. Daarmee sloot het project direct aan bij de pijler *New Trees on Old Ground*, waarin het ontwikkelen van nieuw werk en nieuwe werkwijzen centraal staat. Geïnspireerd op Herbie Hancock's 'Speak Like a Child', waarvan tijdens deze sessie enkele stukken werden uitgevoerd en opgenomen, componeerde Rembrandt Frerichs een aantal bijpassende stukken waardoor er een nieuw geheel ontstond.

Artistieke realisatie

Het project kreeg vorm als een tweedaags ontwikkelen en presentatietraject, waarin het maakproces nadrukkelijk onderdeel was van de artistieke opzet. Op de eerste dag werd in een openbare sessie gewerkt aan het nieuwe materiaal, waarna dit op de tweede dag werd uitgevoerd en vastgelegd. Binnen deze opzet stond het onderzoeks karakter centraal: niet alleen het eindresultaat, maar ook de weg ernaartoe maakte deel uit van de artistieke waarde van het project. Daarmee functioneerde de productie als een laboratoriumsituatie waarin nieuw repertoire in directe interactie met musici en publiek kon ontstaan.

Artistieke reflectie

Artistiek sterk werkte vooral de combinatie van een uitgesproken compositorische visie en een open ontwikkelproces. De laboratoriumvorm gaf ruimte om nieuw materiaal niet alleen uit te voeren, maar ook in samenspel te laten groeien en scherper te maken. De aanwezigheid van musici uit verschillende professionele contexten, waaronder ook spelers met ervaring in onder meer het Koninklijk Concertgebouworkest en het Metropole Orkest, zorgde

daarbij voor een waardevolle kruisbestuiving van muzikale achtergronden en speelculturen.

Een aandachtspunt binnen het project was, net als bij de andere editie van New Trees on Old Ground, de positionering van de openbare maaksessie. Inhoudelijk bleek deze vorm sterk, maar de bezoekersaantallen overdag bleven achter. Dat heeft duidelijk gemaakt dat deze opzet in volgende edities beter in de avond geprogrammeerd kan worden, zodat de publieksfunctie sterker wordt ondersteund. De eerdere ervaring met Create and Play gaf voldoende basis om deze vorm in 2025 te beproeven, maar voor 2026 vraagt dit om een aangepaste praktische invulling.

Wat positief opviel, was dat ook deze editie daadwerkelijk werkte als onderzoekslab met een concrete en succesvolle artistieke opbrengst. Het project bevestigde dat deze manier van werken niet alleen procesmatig interessant is, maar ook leidt tot inhoudelijke resultaten die de moeite waard zijn om verder uit te bouwen. Daarbij werd ook helder dat de videoregistratie in toekomstige edities een grotere en meer bepalende rol moet krijgen, als middel om de artistieke ontwikkeling beter vast te leggen en zichtbaarder te maken.

Een bepalende artistieke keuze was om het project niet alleen als uitvoering, maar nadrukkelijk als ontwikkelomgeving te benaderen. Juist daardoor kon de muziek groeien vanuit experiment, interactie en gezamenlijke verkenning. Dat leverde niet alleen een eindresultaat op, maar ook een werkvorm die voor de toekomst van grote waarde is.

Betekenis en impact

Voor het publiek betekende dit project een ontmoeting met nieuwe muziek in wording. Daarmee bood het niet alleen een concertervaring, maar ook inzicht in de manier waarop nieuw werk ontstaat, wordt getest en artistiek vorm krijgt binnen een ensemble. Deze openheid in het maakproces draagt bij aan een meer directe relatie tussen publiek en artistieke ontwikkeling.

Voor de ontwikkeling van de makers betekende het project een stimulerende omgeving waarin experiment, samenwerking en verdieping centraal stonden. De kruisbestuiving tussen musici met uiteenlopende achtergronden gaf nieuwe impulsen aan de manier van spelen, luisteren en reageren. Voor het Paradox Jazz Orchestra bevestigde dit project de waarde van een structurele ontwikkelpijler waarin nieuw werk niet alleen wordt gepresenteerd, maar vanuit een onderzoekende praktijk wordt opgebouwd. Binnen het jazzveld draagt dit project bij aan het versterken van het grote jazzensemble als plek voor artistiek onderzoek en nieuwe repertoireontwikkeling. Het succesvolle resultaat van deze editie vormt daarmee niet alleen een afgeronde productie, maar

ook een basis voor verdere verdieping en continuïteit in de komende jaren.

7. Financiële resultaten 2025

De financiële positie van Stichting Paradox Jazz Orchestra is in 2025 verbeterd. De toename van de totale balanswaarde hangt in belangrijke mate samen met de ontvangen middelen van het Fonds Podiumkunsten. De langlopende schuld betreft vooruitontvangen subsidie met betrekking tot het laatste kwartaal van 2028. Daarnaast is per ultimo 2025 een bestemmingsreserve opgenomen voor in 2025 ontvangen middelen die samenhangen met activiteiten waarvan de uitvoering is verschoven naar 2026. Ook de algemene reservepositie is versterkt, enerzijds door het positieve exploitatieresultaat en anderzijds door een toename van de waarde van de lp- en cd-voorraad als gevolg van de productie van het livealbum en de herdruk van een eerder album.

De publieksinkomsten zijn in 2025 lager uitgekomen dan begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van een lager aantal gerealiseerde optredens, met name in het grotere segment. De overige directe inkomsten bestaan hoofdzakelijk uit opbrengsten uit lp- en cd-verkoop en streaming. De indirecte opbrengsten hebben betrekking op de verhuur van studioruimte.

De baten uit meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten liggen hoger dan begroot, met name als gevolg van aanvullende compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Deze ontwikkeling heeft tevens doorwerking gehad aan de lastenkant, onder meer in hogere vergoedingen voor repetities en optredens. Per saldo zijn de totale baten licht hoger uitgekomen dan begroot.

De beheerlasten materieel zijn hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de huur van de studio ten behoeve van gebruik door de artistiek leider, de musici en de opslag van voorraden van de stichting. Ook de vergoeding aan Vinsent Planjer is hierin opgenomen.

De beheerlasten personeel hebben betrekking op de zakelijk en artistiek leider en zijn gestegen als gevolg van verdere professionalisering van de organisatie, een uitbreiding van de inzet en tariefstijgingen ter compensatie van inflatie.

Binnen de activiteitenlasten personeel is de afwijking ten opzichte van de begroting beperkter gebleven dan op basis van het lagere activiteitsniveau verwacht zou kunnen worden. Dit hangt samen met relatief hoge uitgaven aan arrangementen en composities, alsmede met de inzet van professionele geluidsmensen bij optredens en de cd-opname. De

activiteitenlasten materieel zijn daarentegen lager uitgekomen dan begroot, vooral als gevolg van het lagere aantal activiteiten en de daarmee samenhangende lagere uitgaven, bijvoorbeeld voor reis- en mogelijk marketingkosten.

Omdat een deel van de geplande activiteiten is doorgeschoven naar 2026, is een bestemmingsreserve van € 55.000 gevormd. Het boekjaar 2025 sluit daarmee af met een positief nettoresultaat van € 12.360. Na twee jaren met een negatief resultaat biedt dit ruimte om de reservepositie van de stichting in beperkte mate te herstellen en daarmee de financiële weerbaarheid te versterken.

Figuur 3
FPK Exploitatie

Figuur 2
FPK Balans

BALANSOVERZICHT		
	2025	2024
	€	€
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa	1.790	774
Financiële vaste activa	-	-
Totaal vaste activa	1.790	774
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	5.835	1.540
Vorderingen	34.453	24.239
Effecten	-	-
Liquide middelen	91.519	550
Totaal vlottende activa	131.807	26.329
Totaal Activa	133.597	27.103
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	20.078	3.424
Bestemmingsreserve	55.000	-
Bestemmingsfonds FPK	-	-
Overige Bestemmingsfondsen	-	-
Totaal Eigen Vermogen	75.078	3.424
VOORZIENINGEN		
	-	-
VREEMD VERMOGEN		
Langlopende schuld	50.439	-
Kortlopende schuld	8.080	23.679
Totaal Vreemd Vermogen	58.519	23.679
Totaal Passiva	133.597	27.103

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
1. Publieksinkomsten			
1a. Publieksinkomsten binnenland	€ 70.562	€ 93.250	€ 49.255
Recette	€ 70.562	€ 83.250	€ 49.255
Uitkoop	-	-	-
Partage	-	€ 10.000	-
1b. Publieksinkomsten buitenland	€ 2.000	-	-
1. Totaal publieksinkomsten	€ 72.562	€ 93.250	€ 49.255
2. Sponsorinkomsten			
	€ 3.600	€ 5.000	-
3. Overige Directe inkomsten			
	€ 6.380	€ 3.000	€ 1.719
3a. Baten coproducties	€ 6.380	€ 3.000	€ 1.719
3b. Overige inkomsten	-	-	-
4. Totaal Directe Opbrengsten	€ 82.542	€ 101.250	€ 50.974
5. Indirecte Opbrengsten			
	€ 2.400	-	-
6a Bijdragen particulieren inclusief vrienden	€ 2.500	-	€ 2.500
6b Bijdragen van bedrijven	-	-	-
6c Bijdragen van private fondsen	-	-	-
6d Bijdragen van goede doelen loterijen	-	-	-
6e Overige private bijdragen	-	-	-
6. Overige bijdragen uit private middelen	€ 2.500	-	€ 2.500
7 Totaal Eigen inkomsten	€ 87.442	€ 101.250	€ 53.474
8 Meerjaren subsidie FPK	€ 209.180	€ 160.000	-
9 Meerjaren subsidie provincie	€ 80.000	€ 80.000	-
10 meerjarige subsidië gemeente	€ 60.000	€ 60.000	-
11 Meerjarige subsidie overig	-	-	-
12 Overige bijdragen uit publieke middelen	-	€ 30.000	€ 66.962
13 Totaal Publieke Subsidies en Bijdragen	€ 349.180	€ 330.000	€ 66.962
14 Totale Baten	€ 436.622	€ 431.250	€ 120.436
1. Beheerlasten materieel			
	€ 13.880	€ 3.200	€ 3.896
2. Beheerlasten personeel			
	€ 58.973	€ 45.000	€ 32.161
3. Totale beheerlasten	€ 72.853	€ 48.200	€ 36.057
4. Activiteitenlasten personeel			
	€ 258.191	€ 283.912	€ 82.306
5. Activiteitenlasten materieel			
	€ 38.868	€ 73.969	€ 7.821
6. lasten coproducties			
	-	-	-
7. Totale activiteitenlasten	€ 297.059	€ 357.882	€ 90.128
8. Totale lasten	€ 369.912	€ 406.082	€ 126.185
9. Saldo uit gewone bedrijfsvoering	€ 66.710	€ 25.168	€ (5.749)
10. Saldo rentebaten/lasten	€ 649	-	€ 90
11. Saldo bijzonder baten / lasten	-	-	-
12. Exploitatieresultaat	€ 67.359	€ 25.168	€ (5.658)
Mutatie bestemmingsreserve	€ 55.000		
Netto resultaat	€ 12.359		

8. Talentontwikkeling

8.1 Fontys Conservatorium

In 2025 is een structurele samenwerking gestart met het Fontys Conservatorium in Tilburg. Binnen deze samenwerking organiseerde het PJO openbare repetities, waarbij studenten het repetitieproces van dichtbij konden volgen en na afloop in gesprek gingen met de musici.

Daarnaast werden masterclasses verzorgd over bigbandspel, orkestratie en ensemblepraktijk. Een bijzonder onderdeel van de samenwerking is dat leden van het Paradox Jazz Orchestra actief deelnemen aan de Fontys Big Band. Door letterlijk naast studenten plaats te nemen in de secties kunnen zij samenspel, klankbalans en interpretatie van bigbandrepertoire direct in de praktijk overdragen. Ook traden verschillende PJO-musici op als solist met de Fontys Big Band.

De samenwerking bevond zich in 2025 nog in een opstartfase en omvatte 8 activiteiten. De ambitie is om deze samenwerking de komende jaren verder te verdiepen en geleidelijk onderdeel te maken van het curriculum van Fontys Conservatorium. Dit is een afwijking van het oorspronkelijke plan, waarin nog werd uitgegaan van het voorbereiden van concerten met ensembles van Fontys in Ontdekstation 013. In overleg met Fontys is gekozen voor een vorm die directer aansluit bij het curriculum en daarmee meer inhoudelijke meerwaarde heeft voor studenten.

8.2 Conservatorium Talent Award

Naast de samenwerking met Fontys draagt het PJO bij aan de ontwikkeling van jonge jazzmusici via de Conservatorium Talent Award, een nationale prijs die wordt georganiseerd in samenwerking met Jazz in Duketown en het Cultuurfonds.

In 2025 ontwikkelde het PJO binnen deze context tevens het programma *Composer/Arranger in Residence*, mede mogelijk gemaakt door het Cultuurfonds en het Mingus Fonds. Binnen dit programma schrijven jonge makers voor het Paradox Jazz Orchestra en worden zij daarin begeleid door Jasper Staps en musici uit het orkest.

De winnaars van de Conservatorium Talent Award in de categorieën compositie en arrangeren ontvangen betaalde opdrachten en professionele begeleiding bij het schrijven van nieuw repertoire voor groot jazzensemble. In 2025 zijn drie trajecten gerealiseerd:

- Berend van Deelen verzorgde vier arrangementen voor het project met Robinson Khoury en Randal

- Corsen;
- Chris Muller schreef tien arrangementen voor Shirma Plays Quincy;
- Ketija Ringa Karahona componeerde nieuw werk binnen New Trees on Old Ground.

Deze trajecten leverden niet alleen nieuw repertoire op, maar ook professionele live-opnames die de makers kunnen gebruiken voor hun portfolio. Daarmee draagt het programma concreet bij aan de ontwikkeling van een nieuwe generatie arrangeurs en componisten voor groot jazzensemble.

9. Organisatieontwikkeling

Het eerste jaar van de subsidieperiode heeft duidelijk gemaakt dat het gekozen organisatiemodel werkbaar is, maar ook kwetsbaarheden kent. Het PJO onderscheidt daarin drie belangrijke aandachtspunten.

Werkdruk bij combinatiefuncties

Binnen het PJO vervullen verschillende musici naast hun artistieke rol ook organisatorische taken, zoals productie en boekingen. Dat model maakt professionele ontwikkeling mogelijk en houdt de artistieke praktijk dicht bij de organisatie, maar brengt ook het risico van hoge werkdruk met zich mee. Om dit te ondervangen oriënteert het PJO zich voor 2026 op samenwerking met een externe boekingsagent, zodat een deel van acquisitie en planning structureel ondersteund kan worden.

Afhankelijkheid van de artistiek leider

De artistieke koers van het orkest is momenteel sterk verbonden met de artistiek leider. Om deze koers breder te verankeren en de afhankelijkheid te verkleinen, programmeert het PJO jaarlijks producties waarin gastdirigenten of gast-artistieke leiders een centrale rol vervullen. Daarmee wordt het artistieke perspectief verbreed en ontstaat ruimte voor nieuwe invalshoeken binnen het orkest.

Spanningsveld tussen artistieke ambitie en publieksrisico

Voor podia en festivals vormt de programmering van een bigband vaak een financieel risico vanwege de omvang van het ensemble. Het PJO probeert dit spanningsveld te verkleinen door artistieke inhoud te verbinden aan publieksherkenbaarheid. In overleg met podia worden programma's ontwikkeld met een duidelijke thematische context, zoals *The Balkan Connection*, *The French Connection* en *The Caribbean Connection*. Deze werkwijze maakt het mogelijk vernieuwend repertoire te presenteren binnen een kader dat ook voor publiek en programmeurs toegankelijk is.

10. Publiekswerking

Het publieksbereik van het Paradox Jazz Orchestra lag in 2025 iets lager dan vooraf geprognosticeerd. Het aantal bezoekers van concerten van het PJO was in 2025 een kleine 9000 bezoekers. Dat dit aantal iets lager is dan de begrootte 12.000 is grotendeels te verklaren door tegenvallende bezoekersaantallen bij enkele festivaloptredens, waarbij externe factoren zoals weersomstandigheden, context en programmering een rol speelden.

Tegelijkertijd laat de reguliere zaalprogrammering een positief beeld zien. De concerten in Tilburg zijn structureel sterk bezocht en in steden als Utrecht, Amsterdam en Rotterdam is groei in publieksopkomst zichtbaar. Met een gemiddelde zaalbezetting van 76% in dit eerste volledige jaar binnen de meerjarige regeling is een solide basis gelegd voor verdere groei.

Een opvallend aspect binnen de prestatieverantwoording is het relatief hoge aantal gratis bezoeken. Dit hangt samen met optredens op vrij toegankelijke festivals en publieke evenementen, zoals Jazz in Duketown, JazzBoZ en de Conservatorium Talent Award. Strategisch gezien dragen deze optredens bij aan de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het PJO voor een breder en diverser publiek, passend bij de in de aanvraag benadrukte publieksgroepen: *welvarende cultuursnuivers*, *Hip and happening* en *Massaal Midden*. Tegelijkertijd wordt via uitkoopsummen wel een passende financiële basis voor de uitvoeringen gerealiseerd.

De ontwikkeling van het publiek laat zien dat het PJO zich bevindt in een fase waarin publieksopbouw en publieksverbreding hand in hand gaan. In de vaste speelplekken is vooral sprake van verdieping en binding met bestaand publiek, terwijl festivals en samenwerkingen bijdragen aan het bereiken van nieuwe publieksgroepen.

Inhoudelijk wordt deze publieksverbreding ondersteund door de artistieke pijlers van het PJO, met name *Outside In*. Door projecten te programmeren die verbonden zijn aan specifieke culturele contexten en gemeenschappen, wordt actief gewerkt aan herkenning, toegankelijkheid en verbreding van het publiek.

Voor 2026 zet het PJO in op verdere professionalisering van de publieksstrategie door het uitvoeren van een meerjarig publieksonderzoek, in samenwerking met vaste podia. Eerdere onderzoeksresultaten uit 2024 vormen hiervoor een eerste basis

Digitale presentatie en publieksbereik

In de aanvraag formuleerde Paradox Jazz Orchestra de ambitie om het bereik van de beschikbare digitale

titels met 20% te laten groeien. In 2025 is die doelstelling voor de videoplatforms en social media overtuigend behaald. Op Facebook werden 310.476 weergaven gerealiseerd, met sterke groei in interacties (+58,5%) en linkklikken (+257,2%). Ook op Instagram was sprake van duidelijke groei, met 182.286 weergaven, een bereik van 36.673 (+270,5%) en een verdubbeling van het aantal interacties. Op YouTube steeg het aantal weergaven van 25.900 naar 42.075 en het aantal unieke kijkers van 12.400 naar 23.600.

Binnen audio laat vooral Spotify een positieve ontwikkeling zien. Het aantal streams groeide van 36.000 naar 49.000 en het aantal luisteraars van 6.700 naar 13.000. Ook het aantal opgeslagen tracks, playlist-adds en volgers nam toe. Op Apple Music bleef het gebruik nagenoeg stabiel, terwijl Amazon Music een bescheiden groei liet zien. Daarmee is zichtbaar dat de digitale groei zich vooral sterk heeft voltrokken op social en video, en binnen audio met name op Spotify.

De cijfers laten zien dat PJO in 2025 zijn digitale zichtbaarheid aanzienlijk heeft vergroot en online een breder publiek heeft bereikt. Tegelijkertijd leert deze ontwikkeling dat groei per platform verschilt en vraagt om een gerichte strategie. Voor de komende periode ligt de opgave daarom niet alleen in verdere zichtbaarheid, maar ook in het versterken van de relatie tussen online bereik, luistergedrag en duurzame publieksopbouw.

De resultaten bevestigen dat gerichte digitale inzet effect heeft, met name op zichtbaarheid en publieksinteractie. Tegelijkertijd maakt 2025 duidelijk dat online groei niet op alle platforms gelijk verloopt en dat bereik niet automatisch leidt tot langdurig luistergedrag. Voor Paradox Jazz Orchestra ligt de volgende stap daarom in het gericht verbinden van content, community en conversie, zodat digitale presentatie nog sterker bijdraagt aan duurzame publieksopbouw.

Bereik en bezetting

- Groei van de gemiddelde zaalbezetting van 76% (2025) naar:
  - 80% in 2026
  - 85% in 2027
  - 90% in 2028
- Jaarlijkse groei van het totaal aantal betalende bezoekers met minimaal 10%

Publieksopbouw en -binding

- Verhoging van het aandeel terugkerende bezoekers met 5% per jaar
- Opbouw van een eigen publieksdatabase (nieuwsbrief/CRM) met een jaarlijkse groei van minimaal 15%

- Conversie van festivalpubliek naar betalend zaalpubliek (monitoring via publieksonderzoek en CRM)

Diversiteit en publieksverbreding

- Aantoonbare groei in bereik van nieuwe doelgroepen, gekoppeld aan Outside In-projecten (kwalitatief en kwantitatief gemeten via publieksonderzoek)
- Per project minimaal één gerichte samenwerking met een relevante community, partner of netwerk

Data en inzicht

- Uitvoering van een tweejarig publieksonderzoek (2026–2027)
- Jaarlijkse analyse van publieksdata (bezoekgedrag, herhaalbezoek, herkomst publiek)
- Implementatie van datagedreven publieksstrategieën in samenwerking met podia

11. Internationalisering

In 2025 heeft het Paradox Jazz Orchestra de eerste stappen gezet richting internationale activiteiten, onder meer met optredens in België. Daarnaast oriënteert het orkest zich op korte internationale tournees in de nabije regio, met name in België, Duitsland en mogelijk Noord-Frankrijk. Deze strategie sluit aan bij de schaal en flexibiliteit van het ensemble en maakt het mogelijk om internationale speelplekken geleidelijk te ontwikkelen zonder grote organisatorische of financiële risico's.

Ook via digitale kanalen groeit de internationale zichtbaarheid van het orkest. Het bereik via streamingplatforms en andere digitale distributiekanaalen laat zien dat het repertoire van het PJO ook buiten Nederland wordt beluisterd. Deze ontwikkeling zal in een volgende verslagperiode nader met cijfers worden onderbouwd.

Voor de komende periode ligt de nadruk echter primair op verdere groei en verankering binnen Nederland. Door eerst het nationale netwerk van podia, festivals en publiek verder te versterken, wil het PJO een stevige basis creëren van waaruit internationale activiteiten op termijn duurzaam kunnen worden uitgebreid.

12. Reflectie op 2025

2025 stond voor het Paradox Jazz Orchestra in het teken van opbouw, positionering en eerste bestendiging. De focus lag op het duurzaam verankeren van het orkest binnen het Nederlandse jazzcircuit, het ontwikkelen van nieuwe programma's en het aangaan van structurele samenwerkingen met podia, festivals en onderwijsinstellingen.

De gerealiseerde meerjarige afspraken met toonaangevende zalen, de eerste festivaloptredens en de groeiende publieksbasis laten zien dat het orkest zich in korte tijd een duidelijke positie heeft verworven. Dat deze resultaten grotendeels vanuit eigen initiatief en zonder coproducties tot stand zijn gekomen, bevestigt dat zowel de artistieke propositie als de organisatorische aanpak aanslaan in het veld.

Tegelijkertijd heeft dit eerste jaar ook duidelijk gemaakt dat nieuwe initiatieven, zoals wijkconcerten, kleinere bezettingen en het artistieke laboratorium New Trees on Old Ground, meer tijd vragen om zich organisatorisch en inhoudelijk goed te ontwikkelen. Dat heeft ertoe geleid dat een deel van de activiteiten later dan voorzien tot uitvoering kwam. Deze vertraging doet niet af aan het belang van deze trajecten; juist in 2025 is hiervoor een wezenlijk fundament gelegd.

De centrale conclusie over 2025 is daarom tweeledig: enerzijds heeft het PJO overtuigend laten zien artistiek en organisatorisch levensvatbaar te zijn; anderzijds maakt dit eerste jaar zichtbaar waar extra tijd, partnerschap of financiering nodig is om de ambities volledig te realiseren. Die combinatie van resultaat en reflectie biedt een realistische en vertrouwenwekkende basis voor de verdere ontwikkeling in de rest van de subsidieperiode.